

рейшли б до «особливої природи людини» і людського суспільства. Однак відомостей про це ми, на жаль, не маємо.

ПОСИЛАННЯ

1. Белашов В.І. «Глухівський період» історії України (1708–1782 рр.) / В.І. Белашов // Глухів і Глухівщина в історії українського національного відродження (творча спадщина родини Марковичів) / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: Ін Юре, 1999. – 234 с.
2. Борисенко В.А. Глухів як колиска українського націоналізму (До питання про витoki і деякі історичні параметри української національної ідеї) / В.А. Борисенко // Історико-культурна спадщина Глухівщини. – К.: Ін Юре, 2003 – С. 13–15.
3. Борисенко В.А. До проблеми соціально-економічних факторів феномену державницької школи української історіографії XVII – початку XIX ст. / В.А. Борисенко // Глухів і Глухівщина в історії українського національного відродження (творча спадщина родини Марковичів) / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: Ін Юре, 1999. – 234 с.
4. Вечерський В.В. Глухів: феномен столицності / В.В. Вечерський // Глухів і Глухівщина в історії українського національного відродження (творча спадщина родини Марковичів) / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: Ін Юре, 1999. – 234 с.
5. Заїка В.В. Глухівщина – батьківщина видатних істориків і краєзнавців / В.В. Заїка // Глухів і Глухівщина в історії українського національного відродження (творча спадщина родини Марковичів) / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: Ін Юре, 1999. – 234 с.
6. История отечественной математики: в 4 т. / [ред. Штокало И.З.] – К.: Наукова думка, 1966–1967. Т. 1. – 492 с.
7. Козельский Я.П. Рассуждения двух индийцев Калана и Ибрагима о человеческом познании / Я.П. Козельский – СПб., 1788. – 127 с.
8. Козельский Я.П. Философические предложения / Я.П. Козельский. – СПб., 1768. – 256 с.
9. Козельский Я.П. Философические предложения // Избранные произв. русских мыслителей второй пол. XVIII века / Я.П. Козельский. – М., 2010. – Т. 1 – 216 с.
10. Прицак О. Доба військових канцеляристів / О. Прицак // Київська старовина. – 1993. – № 4. – С. 62–66.
11. Шемшученко Ю.С. «Права, за якими судиться малоросійський народ» – видатна пам'ятка українського права, кодифікована в Глухові у XVIII столітті / Ю.С. Шемшученко // Глухів і Глухівщина в історії українського національного відродження. – К.: Ін Юре, 1999. – 234 с.
12. Энциклопедический словарь. Статья «Козельский» / [Ф.А. Брокгауз, И.А. Эфрон]. – СПб., 1895. – Т. 15 «А» (Т.30). – 596 с.
13. Ярошевский М.Г. История психологии / М.Г. Ярошевский. – М.: Мысль, 1985. – 575 с.

Заремский М.И. «Размышления двух индийцев...» Я. Козельского: гносеологические идеи в контексте Просвещения

Статья посвящена исследованию гносеологических идей произведения украинского мыслителя XVIII века Якова Павловича Козельского «Рассуждения двух индийцев, Калана и Ибрагима, о человеческом познании» (1788) в контексте философии эпохи Просвещения. Выясняются отечественные приоритеты в этой сфере философствования.

Ключевые слова: гносеология, чувственное познание, рациональное познание, Я.П. Козельский, «Рассуждения двух индийцев...».

Zaremsky M.I. J. Kozelsky's «Discourse of two Indians...»: gnosological ideas in the context of Enlightenment

The article is devoted to the analysis of the gnosological ideas of Ukrainian sophist of the XVIII century Yakiv Pavlovych Kozelsky's writing «Discourse of two Indians, Kalan and Ibrahim, about the human cognition» (1788) in the context of Enlightenment philosophy. Ukrainian priorities in this area of philosophizing are established.

Key words: gnosology, perception, rational knowledge, J.P. Kozelsky, «Discourse of two Indians...».

12.02.2018 р.

УДК 947.752:930.25«1729/1829»

**Л.А. Іванченко
М.О. Марченко**

ІСТОРІЯ ГЛУХІВЩИНИ 1729–1829 РР. НА СТОРІНКАХ ДОМАШНЬОГО АРХІВУ М.О. МАРЧЕНКА

У статті зроблено аналіз одного з документів архіву глухівчанина М.О. Марченка. Унікальним є сам факт збереження рукописів XVIII–XIX ст. Мова йде про копію «Випису» з дворянського зібрання про належність роду Саковичів-Даровських до дворянства. «Випис» містить 20 документів за 100 років, починаючи з кінця XVIII ст., в яких згадуються понад 90 осіб, містяться дані про посади, які вони обіймали в певні роки, обставини, за яких ці документи було складено. Інформація може бути корисною у краєзнавчих та наукових дослідженнях.

Ключові слова: Саковичі, Даровські, дворянський статус.

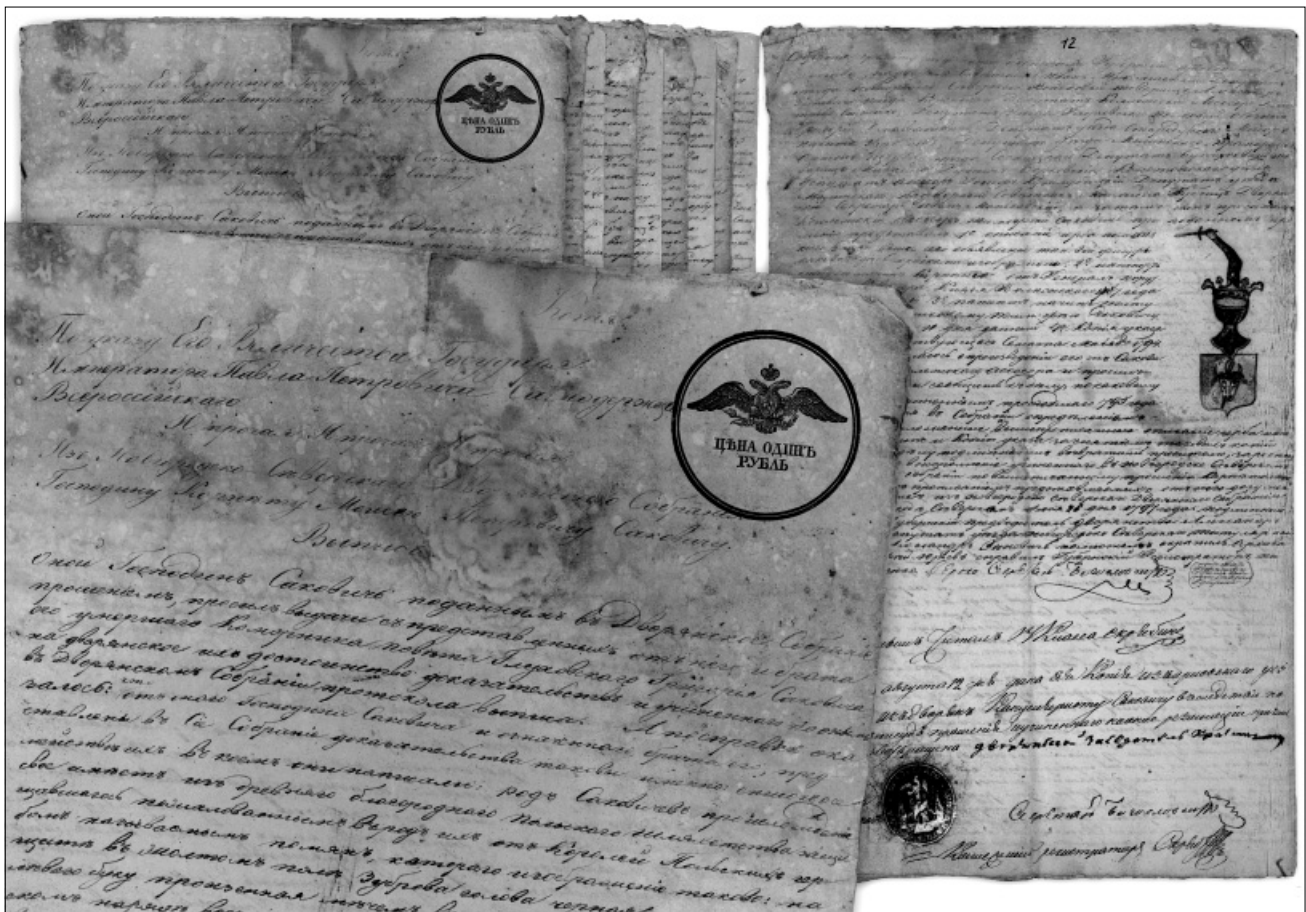
Робота по збереженню національної історико-культурної спадщини в усі часи була невід'ємною складовою повсякденного життя інтелігенції, адже культура формує свідомість, суспільні та політичні цінності.

Приватні архіви і колекції в кінці XIX – на початку XX ст. опинилися під загрозою знищення внаслідок зміни політичного устрою. Соціалістична доба вже в часи свого зародження пропагувала знецінення родинних стосунків. Домашні архіви, колекції, документи (особливо про шляхетне походження) хоча й переховувалися, але все одно наражали на небезпеку їх власників. Тому факт збереження сімейних документів XVIII–XIX ст. Саковичів-Даровських в родині М.О. Марченка навіть в сучасних умовах є унікальним явищем.

Нашу увагу привернув «Випис»¹ з протоколу дворянського зібрання, в якому узагальнені відомості з 20-ти документів про діяльність представників родини Саковичів-Даровських за 100 років. «Випис» містить інформацію про історичні події того часу, обставини, за яких документи було зроблено, прізвища понад 90 осіб із значенням їх посад, родичів, майна тощо [1].

Вже перше знайомство співавтора статті з Миколою Олександровичем Марченком показало, що він – інтелігент в кількох поколіннях. Його шляхетність простежується в усьому: в манерах, у бережному ставленні до співрозмовника, у розміреності, задумливості, послідовності міркувань. Готуючи цей матеріал до друку, М.О. Марченко зробив до нього своєрідну преамбулу, з якої становиться зрозумілим мета, яку він ставив перед собою у цій статті: «Через годы, через пламень войн, революций, голодоморов, репрессий сохранились и дошли до наших дней эти документы старинного рода Саковичей-Даровских, которые собирали, хранили и передавали из поколения в поколения своим детям и внукам Марфа Даниловна Даровская (в девичестве Сакович) и ее внучка Анна Григорьевна Даровская. Особенный интерес в документах представляет копия «Выписки» на бумаге с водяными знаками (12 стр.) из Новгород-Север-

1. Оцифровка родинного архіву виконана Москаленком Ю.В.

Сторінки домашнього архіву М.О. Марченка

ского дворянского собрания господину корнету Моисею Петровичу Саковичу от 26 июня 1797 г. Она дана в свидетельстве о принадлежности его к дворянскому сословию: «...и происхождение свое ...имеет из древнего благородного шляхетства защищавшагось пожалованным в род их от королей польских – гербом называемым поляк, которого изображение таково: на щите в желтом поле зуброва голова черная от правого до левого боку, пронзенная мечем, вгоре над шлемом в воинском наряде, вооружена мечем сим вгору поднятым рука, в чем доказательством есть хранящиеся в архиве Малороссийской Коллегии книги «Гербариум». ... И служивших в малороссийских войсках Черниговской губернии» [1, арк. 1].

В этом документе отображены исторические события в Малороссии, Черниговской губернии, городе Глухове и Глуховском уезде. В тексте выписки упоминаются многочисленные имена и фамилии, должности и статус в обществе, условия жизни и т. д. Показательными в этом отношении могут служить, например, требования, предъявляемые к тракту (дороге) между Россией и Малоросией, который тогда пролегал по Эсманскому шляху и селам Глуховского уезда – Есмани (Ясмани), Кучеровке, Студенку, Хотминовке, Годуновке. Наш архив должен послужить дополнением ко всем тем историческим фактам, которые имели место в те времена. Предоставляем его для пользования историков, краеведов,

исследователей нашего края – Северщины».

У архіві відклалися купчі, атестати, інструкції, свідчення та інші нотаріально завірені документи. На нашу думку, найбільш об'єктивно-інформативним за змістом є копія «Випису» з Дворянського зібрання та копія «Свідчення» про отримання шлюбу і народження дітей, що підтверджує родинні стосунки М.О. Марченка з представниками двох шляхетних родів – Даровських і Саковичів. Ми ж звернемося до наукового дослідження Ю. Мицика та І. Тарасенко «Матеріали фонду 148 ЦДІА України у Києві як джерело з історії Пустинно-Харлампіївського Гамаліївського монастиря XVIII ст.», де знаходимо згадку про Івана Даровського. Так гетьман Іван Скоропадський (1646–1722) 4 лютого 1718 р. видав універсал про перелік земель, які він жертвував для Харлампієвої пустині, «даби тая обітель в подальші часи не мала недостатку в їді та одезі монахином, і щоб мати довольство» [2, с. 145]. Оформленням документів на землі за універсалом «учинене... пп. Иваном Даровским, господарем двору нашего, та Михайлом Мовчаном, асаулом полковим прилуцьким» [2, с. 145].

О.П. Оглоблін у своїй праці «Люди старої України» згадує вдову Івана Даровського – Ганну Петрівну Білецьку-Носенко, доньку Прилуцького полкового сотника і першу дружину В.А. Гудовича (1713–1764) [3, с. 7]. В другому шлюбі вона народила восьмеро дітей. Один

Остоя.

Герб Даровських

з її синів – А.В. Гудович (1731–1808) – був шостою дитиною в цьому шлюбі. Припускаємо, що овдовіла Ганна Петрівна не пізніше 1725 р.

В «Малоросійському гербовнику» В. Лукомського та В. Модзалевського знаходимо наступний опис герба Даровських: «Щит: в червоному полі перевернутий меч між двох навпроти зображених півмісяців. Нашоломик: п'ять страусових пір'їн. (Остоя)» [4, с. 41]. А поданий вище опис герба у преамбулі М.О. Марченка відноситься до родини Саковичів [1, арк. 12].

Домашній архів родини Саковичів-Даровських містить низку документів, серед яких є родовідна схема, з якої прослідковується, що Федір Даровський – батько Георгія Федоровича Даровського (1811 – ?), губернського секретаря Чернігівської губернії – можливо є одним із нащадків Івана Даровського, який згадується в архівному документі ЦДІАУК, датованому 1718 р.

Підтвердження родинних стосунків М.О. Марченка з Даровськими отримуємо з документа, засвідченого підписом самого Чернігівського губернського секретаря Георгія Федоровича Даровського. Мова йде про копію «Свідоцтва» щодо його шлюбу, народження і хрещення доньок – Катерини, Олександри та Неоніли. Свідоцтво констатує, що 26 січня 1836 р. Марфа, донька померлого губернського секретаря Данила Михайловича Саковича, побралася з колезьким регістратором Георгієм Федоровичем Даровським. Укладав шлюб о. Данило Согава, а свідками при цьому були купець, мешканець Середини-Буди Георгій Федорович Банников зі сторони нареченого, та колезький регістратор Андрій Данилович Сакович – брат нареченої.

23 листопада 1836 р. у молодого подружжя народилась донька Катерина, яка була охрещена того ж дня тим же о. Данилом. Хрещеною матір'ю стала дворянка Марфа Степанівна Сакович – дружина колезького регістратора Онисима Саковича. 18 березня 1839 р. у Даровських народилась ще одна донька – Олександра. Її охрестили через два дні тим же о. Данилом Согавою, який на той час був уже благочинним. Хрещеною матір'ю знову стала Марфа Степанівна Сакович, а хрещеним батьком – сам о. Данило. Третя донька, Неоніла, народилась 24 жовтня 1842 р. Була

Анна Григорівна Даровська. Фото кін. XIX – поч. XX ст.

охрещена того ж дня о. Данилом. Хрещеною матір'ю стала дворянка Марія Іванівна Храпачова [5, арк. 1–2 зв.]. Так поєдналися дві шляхетні родини Даровських і Саковичів.

У «Родословній книжці Чернігівського дворянства» Г.А. Милорадовича [6, с. 23–24] окрім Георгія Федоровича Даровського, його дружини Марфи Данилівни, доньок Катерини, Олександри та Неоніли, подано відомості про титулярного радника Федора Даниловича Даровського (1771 р. н.) та губернського регістратора Данила Федоровича Даровського (б. д.). Останній перебував на службі в Яснопольській сотенній канцелярії, з 1764 р. володів маєтком в м. Середина-Буда Новгород-Сіверського повіту, який після смерті перейшов до сина – титулярного сотника Федора, а потім і до внука – Георгія Федоровича Даровського. На цій підставі Сенатом цей рід був визнаний дворянським і занесений до 1-ї частини родословної книжки [6, с. 24].

В інших джерелах знаходимо наступне повідомлення: «Хутір Даровський знаходився недалеко від Середино-Буди, в 1796–1802 рр. входив до складу Глухівського повіту. Заснований був в кінці XVIII ст. після опису Новгород-Сіверського намісництва 1779–1781 рр. У 1795 р. налічував 2 податні душі чоловічої статі» [7, с. 194]. Його засновником вважають губернського реєстратора Данила Федоровича Саковича (батька уже згаданої Марфи Сакович). На час проведення перепису населення 1859 р. ху-

тір цей не зафіксовано (можливо, був перейменований).

Статистичні дані за 1859 р. повідомляють про хутір Саковичев, розташований за 23 версти від повітового міста Глухова при річці Ловра. Хутір налічував 2 двори та 13 осіб (6 чоловіків та 7 жінок) [8, с. 40]. Ймовірно, мова йде про один і той же населений пункт, який було перейменовано на прізвище родини дружини Георгія Федоровича Даровського – Марфи Данилівни, уродженої Сакович. Це питання потребує подальшого детального дослідження.

Повертаючись до копії «Випису» з дворянського зібрання, з 20-ти документів за столітній проміжок часу (1729–1829 рр.) дізнаємось про сімейний статус членів сім'ї, родинні зв'язки (батьки/діти/брати/сестри), землеволодіння та нерухоме майно, отримуємо інформацію з державних документів (універсалів, указів, повідомлень Генеральної військової канцелярії, атестатів, патентів, паспортів, пропусків, інструкцій, протоколів, купчих). Серед іншого можна дізнатись, наприклад, про зобов'язання, які покладались на сільських старостів, про улаштування ґрунтових доріг, про умови здійснення продажу-купівлі, про обставини, за яких певні документи були складені. А насиченість прізвищами (понад 90) і посадами, які обіймали зазначені особи в певні роки, дають можливість користуватись «Виписом» як міні-довідником тогочасного Глухова.

«Випис» датований 12 серпня 1829 р. Роботу над його прочитанням ускладнює нерозбірливе рукописне написання в окремих місцях, мова оригіналу із застосуванням форм старих діалектів і словосполучень, викладення суті справи одним реченням. Для полегшення отримання інформації, яку містить документ, ми вирішили представити частину його змісту в таблиці 1 в хронологічному порядку. Більш деталізована таблиця із зазначеннями місця видачі документів, назви, їх опису через великий обсяг не подається. Вона може бути опублікована як окрема праця.

Таблиця 1. Перелік осіб та їх посад (1729–1829 рр.)

№ з/п	Дата, зазначена в документі	Посада, зазначена в документі	ПІБ
1.	1729 р. липня, 3	Архіваріус, полковий писар	Адамович Герасим
2.	1729 р. липня, 3	Бунчуковий товариш	Бутович Іван
3.	1729 р. липня, 3	Бунчуковий товариш	Сакович Олександр
4.	1730 р. січня, 20		Любачевський Григорій
5.	1735 р. травня, 28	Генерал-ад'ютант її Імпер. Величності	Князь Шаховський
6.	1735 р. травня, 28	Міщанин глухівський	Луцьков Іван
7.	1735 р. травня, 28	Значковий товариш сотні Глухівської	Сакович Петро
8.	1735 р. травня, 28	Майор Глухівського гарнізонного полку	Хрипунов
9.	1737 р. лютого, 25	Військовий старший канцелярист	Безбородько Андрій

10.	1737 р. лютого, 25	Військовий канцелярист	Квашліц Роман
11.	1737 р. лютого, 25	Генерал-майор	Князь Трубецкой
12.	1737 р. лютого, 25		Маркович Андрій
13.	1737 р. лютого, 25		Сенявін Іван
14.	1737 р. лютого, 28	Генерал-аншеф, Сенатор Московської губернії, Генерал-губернатор і кавалер, князь	Борятинський
15.	1737 р. травень, 18		Медушевський Василь
16.	1737 р. травня, 18		Яношкевич Іван
17.	1737 р. травня, 29		Лисенко Федір
18.	1763 р. квітня, 19	Комісар, Генерал-поручик	Глібов Олександр Іванович
19.	1763 р. квітня, 19	Генерал	Кригсь
20.	1763 р. квітня, 19	Бунчуковий товариш	Леонтович Іван
21.	1763 р. квітня, 19	Козак Глухівської сотні	Мартинов Степан
22.	1763 р. квітня, 19	Військовий товариш	Трусевич Григорій
23.	1763 р. квітня, 19	Сотник Глухівський, Титулярний радник (1768)	Уманець Семен
24.	1763 р. квітня, 19	Генерал-майор з Київської Генерал-губернської канцелярії	Чичерін
25.	1763 р. квітня, 19, 1764 р. жовтня, 4, 1784 р. вересня, 12	Козак Глухівської сотні, Товариш сотні Глухівської, Сотенний отаман, корнет	Сакович Моїсей
26.	1764 р. жовтня, 4	Товариш сотні Глухівської	Ляшенко Яків
27.	1764 р. жовтня, 4	Отаман Глухівський	Славський Олександр
28.	1767 р. грудня, 24	Бунчуковий товариш	Кулябка Степан
29.	1768 р. липня, 13	Писар сотенний Глухівський	Дем'ян Винда
30.	1773 р. грудня, 4	Полковий писар	Карпинський Степан
31.	1773 р. грудня, 4	Секунд-майор	Рахманов Олександр
32.	1773 р. грудня, 4	Бухгалтер	Романовський Степан
33.	1773 р. грудня, 4	Колезький асесор	Сахновський Михайло
34.	1773 р. грудня, 4	Полковник	Фрейгольт Яків
35.	1778 р. вересня, 26	Військовий товариш	Азовський Семен
36.	1778 р. вересня, 26	Дійсний таємний радник, камергер і кавалер, граф	Головкін Гаврило Іванович
37.	1778 р. вересня, 26	Депутат повіту Мглинського, надвірний радник	Губчиць Михайло
38.	1778 р. вересня, 26	Повіту Сосницького депутат, бунчуковий товариш	Дунін-Борковський Михайло

39.	1778 р. вересня, 26	Від Возного Суду Генерального	Котляревський Захар	63.	1784 р. вересня, 12	Новгород-Сіверського намісництва палати кримінального суду радник	Жайворонков Антон
40.	1778 р. вересня, 26	Конотопського повіту депутат, асесор	Кутлубицький Йосип	64.	1784 р. вересня, 12	Колезький писар Новгород-Сіверського намісництва, казначей	Красняховський Григорій
41.	1778 р. вересня, 26	Дворянський секретар	Маньковський Іван	65.	1784 р. вересня, 12	Колезький асесор, повіту Глухівського, казначей	Магеровський Василь
42.	1778 р. вересня, 26	Губернський маршалок дворянства надвірний радник	Миклашевський Іван	66.	1784 р. вересня, 12	Засідатель повітового Глухівського Суду	Марченко Семен
43.	1778 р. вересня, 26	Депутат повіту Глухівського, полковий обозний	Омелянович Григорій	67.	1784 р. вересня, 12	Надвірний радник і Малоросійської колегії член	Омелянович Михайло
44.	1778 р. вересня, 26	Повіту Коропського депутат, колезький асесор	Сташко Дмитро	68.	1784 р. вересня, 12	Секунд-майор	Пулчевський Іван
45.	1778 р. вересня, 26	Депутат повіту Старадубського, майор	Угрюмов Микита	69.	1784 р. вересня, 12	Коморник повіту Глухівського	Сакович Григорій Петрович
46.	1778 р. вересня, 26	Депутат повіту Мглинського, прапорщик	Щерба Антон	70.	1784 р. вересня, 12		Сакович Олександр
47.	1778 р. вересня, 26 (1829 р. серпня, 12)	Депутат повіту Новгород-Сіверського, титулярний радник, військовий товариш	Зенович Олександр	71.	1784 р. вересня, 12		Сакович Петро
48.	1778 р. вересня, 26 1781 р. серпня, 24 1786 р. липень, 11 1794 р. травня, 8 1829 р., серпня, 12	Колезький асесор, колезький канцелярист, військовий товариш, титулярний радник, колезький радник, губернський регістратор в Новгород-Сіверському намісницькому правлінні, обер-офіцер	Сакович Тимофій Семенович	72.	1784 р. вересня, 12	Колезький асесор	Чарнуцький Іван
49.	1778 р. грудня, 22	Надвірний радник	Башилов Олександр	73.	1784 р. вересня, 13	Колезький асесор	Войцехович Іван
50.	1778 р. грудня, 22	Канцелярист	Данилович Степан	74.	1784 р. вересня, 13	Канцелярист	Сакошич Нікіфор
51.	1778 р. грудня, 22	У виконанні справ Колегії, бунчуковий товариш	Туманський Федір	75.	1787 р. травня, 24	Генерал-поручик, князь	Волконський
52.	1779 р. липня, 11	Подкоморій	Кочубей Василь	76.	1829, серпня, 12	Секретар	Богословський
53.	1781 р. серпня, 24	Армії полковник	Вишинський	77.	1829, серпня, 12	Син Красняковського Федора	Красняковський Елисей
54.	1781 р. серпня, 24	Дісний статський радник, генеральний суддя	Журман Ілля	78.	1829, серпня, 12	Син Красняковського Федора	Красняковський Іван
55.	1781 р. серпня, 24	Дійсний статський радник	Туманський Василь	79.	1829, серпня, 12	Син Красняковського Федора	Красняковський Олександр
56.	1781 р. серпня, 24	Надвірний радник	Туманський Іван	80.	1829, серпня, 12	Канцелярист Новгород-Сіверського намісницького правління	Красняковський Федір
57.	1781 р. серпня, 24	Полковий писар	Юр'єв Іван	81.	1829, серпня, 12	Губернський регістратор	Луценко Микола
58.	1784 р. вересня, 12	Надвірний радник і суду Генерального член	Борзаковський Андрій	82.	1829, серпня, 12	Дружина Саковича Григорія Петровича, донька сина сотника Оболонокова	Оболонокова Уляна Михайлівна
59.	1784 р. вересня, 12	Колезький асесор	Войцехович Іван	83.	1829, серпня, 12	Губернський маршалок дворянства	Рословець Олександр
60.	1784 р. вересня, 12	Колезький асесор	Григоровський Федір	84.	1829, серпня, 12	Донька Саковича Івана Петровича	Сакович Агафія
61.	1784 р. вересня, 12	Колезький асесор	Давидович Олександр	85.	1829, серпня, 12	Донька Саковича Івана Петровича	Сакович Анна
62.	1784 р. вересня, 12	Новгород-Сіверського намісництва Совісного Суду дворянський засідатель (маршалок?), колезький асесор	Дергун Андрій	86.	1829, серпня, 12	Донька Саковича Івана Петровича	Сакович Євдокія
				87.	1829, серпня, 12	Значковий товариш	Сакович Іван Петрович
				88.	1829, серпня, 12	Син Григорія Петровича Саковича	Сакович Петро

89.	1829, серпня, 12		Сакович Семен Петрович
90.	1829, серпня, 12	Канцелярський регістратор	Скрябін
91.	1829, серпня, 12	Архіваріус	Юр'єв Тимофій

Отже, домашні архіви є важливим носієм інформації в дослідженні регіональної історії. В них, на відміну від інших документальних джерел, можна зустріти описи картин повсякденного життя з найдрібнішими деталями і спостереженнями. «Випис», що зберігається у домашньому архіві О.М. Марченка, не тільки встановлює династичні зв'язки і соціальний стан представників родини Саковичів-Даровських, а й дає можливість отримати додаткові відомості про перебіг подій того часу, обставини, за яких вони відбувалися, що принагідно може бути використано у подальших наукових дослідженнях та краєзнавчих розвідках.

ПОСИЛАННЯ

1. Родинний архів Марченка М.О. (м. Глухів, Україна) «Випись» із Новгородско-Северського Дворянського Собранія, арк. 1
2. Мицик Ю.А., Тарасенко І.Ю. Матеріали фонду 148 ЦДДА України у Києві як джерело з історії Пустинно-Харалампіївського Гамаліївського монастиря XVIII ст. // Сіверщина в історії України. – Вип. 10. – Київ-Глухів, 2017. – С. 140–148.
3. Оглоблін О.П. Люди старої України / О.П.Оглоблін. – Мюнхен, 1959. – 328 с.
4. Лукомский В.К., Модзалевский В.Л. Малороссийский гербовник / В.К. Лукомский, В.Л. Модзалевский. – СПб., 1914. – 305 с.
5. Родинний архів Марченка М.О. (м. Глухів, Україна) «Свидетельство» № 388 із Черниговської духовної консисторії», арк. 1–2 зв.

6. Милорадович Г.А. Родословная книга Черниговского дворянства (в 2-х т.) / Г.А. Милорадович. – СПб., 1901. – 646 с.
7. Чухно В.Е. История населённых пунктов Украины: Середино-Будский район Сумской области / В.Е. Чухно – К., 2013. – 353 с.
8. Черниговская губерния. Список населённых мест по сведениям 1859 года / Черниговская губерния – Центральный статистический комитет Внутренних дел. – СПб., 1866. – I–LXI, 197 с.

Іванченко Л.А., Марченко Н.А. Історія Глухівщини 1729–1829 гг. на сторінках домашнього архіва Н.А. Марченко

В статье сделан анализ одного из документов домашнего архива глуховчанина Н.А. Марченко. Уникальным является уже сам факт сохранения рукописей XVIII–XIX вв. Речь идёт о копии «Выписке» из дворянского собрания о принадлежности рода Саковичей-Даровских к дворянству. «Выписка» содержит 20 документов за 100 лет, начиная с конца XVIII ст., в которых упоминаются более 90 лиц, содержатся данные о должностях, которые они занимали в определённое время, обстоятельства, при которых эти документы были составлены. Информация может быть полезной в краеведческих и научных исследованиях.

Ключевые слова: Саковичи, Даровские, дворянский статус.

Ivanchenko L.A., Marchenko M.O. History of Hlukivshchyna (region's) 1729-1829 on the pages of the home archives of M.O. Marchenka

The article deals with the analysis of one of the documents of the archivist dweller of Hlukiv region's M.O. Marchenko. The very fact of preserving the manuscripts of the 18th-19th centuries, despite the danger of their being found in the family of this ethnographer during the Soviet times, is unique. This is a copy of the «Statement» from the noble assembly on the affiliation of the genus Sakovychi-Darovski to the nobility. The «Statement» contains 20 documents for 100 years since the end of the eighteenth century, in which more than 90 people are mentioned, contains information about the positions that they occupied in certain years, the circumstances under which these documents were drawn up. Information can be useful in local studies and research.

Key words: Sakovychi, Darovski, noble status.

18.02.2018 р.

